

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie z wniosku **A. P.**

o wznowienie postępowania w sprawie II K .../10

Sądu Rejonowego w J.,

zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w J.

z dnia 22 lutego 2011 r.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 listopada 2013 r.,

zażalenia wnioskodawcy na zarządzenie sędziego Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 30 sierpnia 2013 r.,

o odmowie przyjęcia wniosku i odmowie ustanowienia adwokata z urzędu dla sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania

p o s t a n o w i ł

1. na podstawie art. 105 § 1 k.p.k. w zw. z art. 105 § 2 zd. 2 k.p.k. sprostować z urzędu oczywiste omyłki pisarskie w zaskarżonym zarządzeniu w ten sposób, że;

a. zastąpić w jego pkt. II słowa: "B. C.", słowami "A. P.";

b. zastąpić w uzasadnieniu zarządzenia, w jego trzecim od końca akapicie słowa: "był także wzywany do uzupełnienia braku wniosku we własnym zakresie, po doręczeniu mu opinii adwokat z urzędu o odstąpieniu przez nią od sporządzenia i podpisania wniosku" (k. 28), stwierdzeniem: " był także wezwany do uzupełnienia braku wniosku we własnym zakresie, po doręczeniu

mu opinii adwokata z urzędu o odstąpieniu przez niego od sporządzenia i podpisania wniosku" (k. 28);

2. zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem z dnia 30 sierpnia 2013 r. sędzia Sądu Apelacyjnego w [...]: na podstawie art. 78 § 1 k.p.k. odmówił ustanowienia wnioskodawcy A. P. adwokata z urzędu dla sporządzenia i podpisania w jego imieniu wniosku o wznowienie postępowania karnego w sprawie II K .../10 Sądu Rejonowego w J. zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w J., sygn. akt VI Ka .../11, i na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. odmówił przyjęcia do rozpoznania wniosku B. C. o wznowienie postępowania karnego w sprawie II K .../10 Sądu Rejonowego, zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego, sygn. akt VI Ka .../11.

Na to zarządzenie wnioskodawca wniósł zażalenie. Zakwestionował w nim: rzetelność opinii sporządzonej przez wyznaczonego mu z urzędu adw. J. w przedmiocie braku podstaw do sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania w jego sprawie, mimo, że „skazany ma uzasadnione zarzuty do przebiegu procesu i dokonanej przez sądy oceny materiału dowodowego”, zasadność odmowy wyznaczenia mu innego adwokata z urzędu, a także zauważył, że zaskarżone zarządzenie „błędnie wskazuje osobę wnioskodawcy B. C., zamiast A. P.” i „w uzasadnieniu na s. 2 wers 16 zawiera określenie wskazujące na adwokata kobietę, a nie adw. J. J”.

Tak formułując treść tego zażalenia wnioskodawca wniósł o: „wznowienie postępowania, wyznaczenie do tego celu obrońcy z urzędu, który rzetelnie sporządzi wniosek o wznowienie postępowania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest bezzasadne.

Wprawdzie wnioskodawca podnosi w nim tylko kwestie związane z niesłusznym – jego zdaniem – zaniechaniem wyznaczenia mu kolejnego adwokata z urzędu dla sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania oraz okoliczności dotyczące poprawności sporządzonej przez wyznaczonego już mu

adwokata z urzędu opinii o braku podstaw do dokonania takiej czynności (pomimo, że na odmowę wyznaczenia mu obrońcy z urzędu, nie przysługuje mu zażalenie – art. 459 § 1 k.p.k. w zw. z art. 466 § 1 i 2 k.p.k.), to jednak uznać należało, że zażalenie to dotyczy także zawartego w pkt 1 zaskarżonego zarządzenia rozstrzygnięcia.

Kwestia wyznaczenia adwokata z urzędu dla sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie jest – w warunkach rozpoznawanej sprawy – nierozzerwalnie z tym orzeczeniem związana. Przy tym niewątpliwe jest, że wnioskodawca mógł w zażaleniu podnieść zarzuty, które wprawdzie wprost dotyczą decyzji które nie mogły stanowić przedmiotu zażalenia, ale odnoszą się jednak bezpośrednio i do rozstrzygnięcia, które taki przedmiot stanowi.

Dlatego stwierdzenie takiej sytuacji pozwoliło Sądowi Najwyższemu merytorycznie rozpoznać zażalenie wnioskodawcy.

Czyniąc to, zauważyć należy że zaskarżone zarządzenie zostało wydane w oparciu o obowiązujące, wskazane w jego podstawie prawnej, przepisy i brak jest powodów do tego by słuszność tego zarządzenia zakwestionować. Oczywiście jednak jest to, że przepis art. 545 § 2 k.p.k. wprowadza tzw. przymus radcowsko-adwokacki dla sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania. Stąd też tylko wniosek ów wymóg ustawowy respektujący może być przyjęty do merytorycznego rozpoznania.

Wniosek sporządzony przez wnioskodawcę A. P. tego warunku nie spełniał. W tej sytuacji i po bezskutecznym wezwaniu wnioskodawcy do usunięcia tego braku wniosku, wydanie zaskarżonego zarządzenia stało się procesową, bo warunkowaną treścią przywołanego przepisu, koniecznością.

Brak jest również racjonalnych powodów do uznania błędności decyzji odnośnie nie uwzględnienia wniosku wnioskodawcy o wyznaczenie mu kolejnego adwokata z urzędu dla sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie.

Samo przekonanie wnioskodawcy o zasadności takiej czynności procesowej nie wystarcza jeszcze do uwzględnienia tego jego żądania.

Tym bardziej w stwierdzonej *in concreto* sytuacji w której brak jest jakichkolwiek podstaw do podważania rzetelności obrony wnioskodawcy podjętej przez dotychczasowego, wyznaczonego mu z urzędu adwokata. Zwłaszcza gdy tę

kwestię rozważy się w kontekście treści sporządzonej przez tego adwokata opinii o braku podstaw do sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania (k. 18-19).

Pamiętać też należy o tym, że wyznaczony z urzędu adwokat nie ma bynajmniej obowiązku (art. 84 § 3 k.p.k.) – czego nie dostrzega jednak wnioskodawca – sporządzić wniosku o wznowienie, o ile nie znajduje ku temu podstaw prawnych.

Sąd nie może zatem ingerować w tą jego decyzję, toteż i tym samym nie posiada środków prawnych którymi mógłby „zmusić” obrońcę – adwokata do dokonania takiej czynności procesowej.

Nie można też zgodzić się z wnioskodawcą o ile twierdzi on, że adw. J. J. nie mógł być w jego sprawie wiarygodnym adwokatem, skoro w przeszłości zapewniał go o istnieniu w jego sprawie podstaw do wniesienia wniosku o wznowienie postępowania, których to już obecnie nie dostrzegł. Niezależnie od oceny prawdziwości tych twierdzeń wnioskodawcy zauważyć należy, że wówczas prowadził on z adwokatem rozmowy jako potencjalny z wyboru jego mocodawca, i określał swoje procesowe oczekiwania. Adwokat mógł też dopiero obecnie – po zapoznaniu się z aktami sprawy – zweryfikować prawdziwość twierdzeń wnioskodawcy i ocenić je w kontekście jedynie dopuszczalnych podstaw wznowieniowych.

Wszystkie te zaszłości – nawet gdyby rzeczywiście nastąpiły – nie mogą same w sobie podważyć poprawności i rzetelności wykonywanej przez adw. J. J. na rzecz wnioskodawcy obrony i czynić to jeszcze na tyle, by stanowić jednoznaczny asumpt do wyznaczenia mu kolejnego adwokata z urzędu.

Tym bardziej nie jest to możliwe w sytuacji, w której sam wnioskodawca – w swoich pismach procesowych i przedmiotowym wniosku – nie wskazuje takich okoliczności, które – mimo wszystko – taką decyzję czyniłyby zasadną. Te które eksponuje były znane sądowi odwoławczemu orzekającemu w jego sprawie i zostały przez ten sąd ocenione.

Równocześnie nie ulega wątpliwości, że zaskarżone zarządzenie zawiera oczywiste omyłki pisarskie, błędnie wskazując w pkt. II personalia autora wniosku (B. C. zamiast A. P.), oraz także błędnie w uzasadnieniu stwierdzając, że „...po

doręczeniu mu opinii adwokat z urzędu o odstąpieniu przez nią od sporządzenia i podpisania wniosku”, zamiast poprawnie: „po doręczeniu mu opinii adwokata z urzędu o odstąpieniu przez niego od sporządzenia i podpisania wniosku”.

O tym, że powyższe zdania są efektem zaistnienia błędnych oczywistych pomyłek pisarskich świadczy zarówno kontekst stwierdzeń w jakich je użyto, jak też i przywołane przy nich: określenia spraw których wniosek będący przedmiotem zarządzenia dotyczy (pkt. II zarządzenia) oraz karty z akt sprawy potwierdzające słuszność tych konstatacji (jego uzasadnienie).

W tej sytuacji uznać należało, że zaistniały wszelkie podstawy ku temu by – stosownie do treści art. 105 § 2 zd. 2 k.p.k. – sprostować z urzędu – w sposób powyżej określony – owe oczywiste omyłki pisarskie.

Z tych wszystkich względów, postanowiono jak wyżej.